

“O”NU SEVMEK
VE
MÜSTESNA SEVGİ ÖRNEKLERİ

Tayyar ALTIKULAÇ
Diyanet İş. Bşk. Yrd.

Allah sevgilisini, sevgililerin en güzelini sevmek... İşte insanlığın iki cihandaki saadetinin ilk şartı.

O, bir gün bu konuda ashâbını ve onların şahıslarında hepimizi şöyle ikaz buyurmuştu: “Sizden hiçbiriniz beni babasından, çocuğundan ve bütün insanlardan daha çok sevmedikçe iman etmiş olmaz”.¹

Efendimizin, kendisini çok sevmenin zaruretine olan bu ikazı üzerinde durmak lazımdır. Bundan, onu çok sevmemize ihtiyacı bulunduğu sonucunu çıkarmak, bittabî yanlış olur. O, Allah sevgilisi olduğuna göre, bunun dışındaki bütün sevgi ve ilgilerden müstağnîdir. O halde bu nokta üzerinde niçin titizlikle durmuştur?

Hayatını incelediğimiz zaman görüyoruz ki, onun bu titizliği, bizim kurtuluşumuzun kendisini çok sevmemize bağlı olduğu gerçeğinden ve bize olan düşkünlüğünden ileri gelmektedir. O sevilecek ki, sevgilerin en yücesine, Allah sevgisine erişilebilsin. O sevilemedikçe, getirdiği üstün prensipler de benimsenemeyecek ve dolayısıyla en yüce sevgi gerçekleşemeyecektir. Nitekim Cenâb-ı Hak: “Resûlüm, de ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız (bu iddianızda samimi iseniz) bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın...” (3:31) buyurmamış mıdır? Şu halde Allah sevgisine giden yol, Resûlünün sevgisinden geçecektir. Ve bu gerçeği çok iyi bilen sevgili Peygamberimizin, kurtuluşumuz ve saadetimiz için kendisini çok sevmemizin zorunluluğuna işareti ne kadar yerindedir.

Resûl-i Ekrem’e karşı gösterilmiş olan beşerî sevgilerin en güzel örneklerini hiç şüphesiz onun ashâbı vermiştir. Biz bu konuda sözü daha fazla uzatmadan, ona karşı -kendi terbiyesinde yetişmiş nesil tarafından- gösterilmiş müstesna sevgilerden örnekler vermeğe geçelim:

1. Hz. Ebû Bekir müslüman olduktan sonra bir gün Mekke’de pek ağır bir şekilde dövülmüş ve ayaklar altında çiğnenmişti. Hatta Utbe b. Rebîa adındaki müşrik, üzerlerine çiviler çakılı takunyalarla onu dövmeğe başlamış ve yüzlerine bile bu takunyalarla vurmuştu.

---

¹ *Sahîhu’l-Buhârî*, I, 9, İstanbul, 1315.

Bir ara Ebû Bekir'in karnına da çıkmış, yüzü dâhil olmak üzere her yerini tanınmayacak hale gelinceye kadar tepelemişti. Nihayet Temîm oğulları, onu bir örtü içinde -öleceğinden emin olarak- götürüp evine bıraktılar. Günün son anlarında biraz kendine gelen Ebû Bekir'in ilk cümlesi şu oldu:

- Resûlullah'tan ne haber?

Yanında bulunanlar onu ayıpladılar ve kınadılar. Annesi Ümmü'l-Hayr'a, Ebû Bekir için yiyecek ve içecek vermesini söylediler. Kendisi ile başbaşa kalan Ümmü'l-Hayr yemesi ve içmesi için ısrar etmişse de o yine aynı cümleyi tekrarladı:

-Resûlullah'tan ne haber? Annesi:

- Vallahi arkadaşın hakkında herhangi bir bilgim yok.

- Hattâb'ın kızı Ümmü Cemîl'e git ve ondan bilgi iste.

Ümmü'l-Hayr, Ümmü Cemîl'in bulunduğu yere gitti ve ona:

- Ebû Bekir, Abdullah oğlu Muhammed'in durumu hakkında bilgi soruyor, dedi. Ümmü Cemîl, yanında bulunanları ve hatta müslüman olmayan Ümmü'l-Hayr'ı hesaba katarak:

- Ne Ebû Bekir ve ne de Abdullah oğlu Muhammed hakkında bir şey bilmiyorum. Beraberinde gelmemi arzu edersen, oğlunun yanına gidelim, dedi. Ümmü'l-Hayr:

- Hay hay, cevabını verdi. Beraberce yürüdüler. Ebû Bekir'i baygın ve bitkin bir halde buldular. Ümmü Cemîl Ebû Bekir'e yaklaştı ve şöylece feryat etmekten kendini alamadı:

- Allah'a yemin ederim ki, sana şu zulmü revâ görenler, fâsıklar ve kâfirlerdir. Umarım ki Cenâb-ı Mevlâ bu yaptıklarını onların yanına koymasın.

Ebû Bekir, kendisi için her şeyden önemli olan sorusunu sormakta gecikmedi:

- Resûlullah'tan ne haber? Ümmü Cemîl:

- Bu senin (müşrike olan) annendir. Yavaş söyle, işitiyor.

- Ondan bir zarar gelmez. Sen sorduğuma cevap ver.

- Sıhhatte ve selâmettedir.

- Nerede şimdi o?

- Erkam'ın oğlunun evinde.

- Resûlullah'a kavuşuncaya kadar hiçbir şey yiyip içmemek, Allah için benim üzerime borç olsun.

Ortalık çekildikten ve durum sükûnete eriştikten sonra Ebû Bekir, Ümmü'l-Hayr ve Ümmü Cemîl'e tutunarak beraberce evden çıktılar ve Hz. Peygamber (a.s.)'e ulaştılar.²

***

2. Resûl-i Ekrem Peygamberlik görevini yükleneli onüç yıl olmuştu. Müslümanlığın her geçen gün inkişâfı, müşriklerin endişesini artırmakta idi. Onların işkence ve kötülüklerine dayanamayan müslümanların çoğu da hicret etmişler ve gittikleri yerlerde İslâm'ı yaymağa başlamışlardı. Artık müşrikler için yapılacak tek iş, Peygamber'i (s.a.v.) öldürmektir. Buna karar verdiler ve gençlerden meydana getirdikleri bir gurubu bu işe memur ettiler. Bu konuda ilâhî ikaza muhatap olan Efendimiz de hicretle emrolunmuştu. Henüz ömrünün yirmi üçüncü baharında olan Hz. Ali'yi çağırdı ve o gece kendi yatağında yatmasını emretti. Kendisi de Ebû Bekir'i alarak yola çıktılar. Hz. Ali, Resûl-i Ekrem'in emrini hiç düşünmeden ve tereddüt göstermeksizin kabul etti. Resûlullah'ın yatağına girdi. Hâlbuki bu yatak o gece feci bir cinayete sahne olacaktı. Kureyş gençleri bir cinayet işleyecekler ve belki de Resûl-i Ekrem yerine Hz. Ali bu cinayete kurban gidecekti. Yirmi üç yaşında ölüme atılmak ve vazife uğrunda bu büyük fedakârlığı kabullenmek, her yiğidin kârı değildi. Genç Ali bütün bunları bildiği halde Beşeriyetin efendisinin bir engele uğramadan Mekke'den uzaklaşabilmesi için, ona olan bağlılığından gelen bir feragatla gösterilen yatağa girdi ve tehlikeden uzak bir huzurla derin bir uykuya daldı. Zira bu canilerin yapabileceği en büyük iş, eceli gelen fânî bir hayata son vermek olabilirdi. Fakat bu hayat, en yüce bir gaye uğrunda feda edilecekti. Hayatta bundan daha büyük bir zevk düşünülebilir mi idi? Olayın neticesi malûm: Allah hem Resûl-i Ekrem'i hicrete muvaffak kılmış, hem de Hz. Ali'yi korumuştur.³

***

3. Uhud savaşında babası, kardeşi ve kocası Peygamber'in (s.a.v.) beraberinde şehit olan Ensar'dan bir kadın, gazilerin ve muhriplerin karşılanmasında şöyle seslendi:

- Resûlullah'tan ne haber?
- Allah'a şükür, umduğun gibi hayattadır, dediler.
- Onu bana gösteriniz, kendisini görmek istiyorum.

² İbn Kesîr, *el-Bidâye ve'n-Nihâye*, III, 30, Kahire, 1351/1932.

³ bk. Doğrul, Ömer Rıza (terc.), *Asrı Saadet*, I, 293, İstanbul, 1346/1921.

Bu hanım Resûlullah'ı görünce sevincini şu cümle ile ifade etti:

- Sen sağ olduktan sonra her musibet değersizdir, yâ Resûlallah...⁴

***

4. Müşrikler ashâbdan Hubeyb'i (r.a.) bir gün kuru bir ağaca bağladılar ve yemin verdirerek şu sorunun cevabını istediler:

- Muhammed'in, senin yerinde olmasını ister misin?

- Yüce Allah'a yemin ederim ki hayır... Onun ayağına batırılacak bir dikenle bile hayatımın kurtarılmasını istemem.⁵

***

5. Zeyd b. Sâbit anlatıyor:

- Uhud günü Resûlullah (s.a.v.) Sa'd b. Rabî'i aramam için beni görevlendirdi ve şöyle buyurdu:

- Eğer onu görürsen selamımı söyle ve "Allah'ın Resûlü nasıl ve ne halde olduğunu" soruyor, de. Ben de ölümler arasında dolaşırken bir de ne göreyim, mızrak, kılıç ve okların açtığı 70 kadar yaranın içinde Sa'd son nefeslerini alıp veriyor.

- Ey Sa'd, Resûlullah'ın selamları var. Hal ve hatırını soruyor, dedim. Şöyle cevap verdi:

- Resûlullah'a cennet kokusunu hissettiğimi söyle ve kavmime de de ki: "Onlar sağken Resûlullah'ın hayatına bir şey olur ve vaktinden önce Allah'ına kavuşursa, Cenâb-ı Hak nezdinde bu hata ve gafletlerini örtmek üzere beyan edebilecekleri hiçbir özürleri olmayacaktır".⁶

***

Evet, sayın okuyucular, gerçekten böylesine müstesnâ sevgi örnekleri verebilmek için büyükler büyüğü Resûl-i Ekrem'in sevgisine iyi ermek gerek. İstiraplar içinde son nefesini verirken bile onu düşünmek, hayatı pahasına da olsa ondan gelen emri büyük bir teslimiyetle kabullenmek, onun ayağına batacak bir dikene bedel de olsa, hayatının kurtarılmasına rıza göstermemek... Evet, bütün bunlar ona olan gerçek sevginin tezâhürleridir. Yukarıda takdim ettiğimiz birkaç örnek tablodan alabileceğimiz dersler hiç şüphesiz büyüktür. Hz. Ali misâli,

⁴ H. Karaman – B. Topaloğlu, *el-Kirâetu'l-Arabiyye*, s. 170, İstanbul.

⁵ İbn Kesîr, *el-Bidâye ve'n-Nihâye*, IV, 63.

⁶ İbn Kayyim el-Cevziyye, *Zâdü'l-Me'âd*, II, 96, Kahire, 1369/1950.

bugün onun yatağında ve onun yaşaması için ölümü göze almak, böylesine bir sevgi örneği vermek mümkün değildir. Fakat onun getirdiği yüce prensipleri, onun örnek ahlâkını yaşamak, yaymak, bu uğurda her türlü kınanmaları en azından sabırla karşılamak mümkündür. Ve hiç şüphesiz ki bu, imanımızın selâmeti için şarttır.